

AFLEVERING 13

Waterdruppels

Naar: Raad van Europa, Compasito: Manual on Human Rights Education for Children

Leeftijd: 6-9 jaar; 9-12 jaar

Duur: 60 min.

Doelen

- Kinderen worden zich bewust worden van het duurzaam gebruik van natuurlijke rijkdommen in het dagelijkse leven.
- Kinderen bespreken manieren om water en het milieu in het algemeen te beschermen.
- Kinderen worden zich bewust van hun rechten als kind.
- Kinderen worden aangemoedigd om individuele acties te ondernemen voor het duurzaam gebruik van rijkdommen en waterbesparing.

Kinderrechten

Recht op gezonde voeding en drinkbaar water; kinderen wereldwijd en in de toekomst hebben dezelfde rechten

<http://www.kinderrechten.be>

Kinderrechten-waarden

Respect voor elke mens, verantwoordelijkheid nemen, solidariteit en verbondenheid

Kinderrechten-vaardigheden

Zelf problemen oplossen, initiatief nemen, praten over gebeurtenissen, verantwoordelijkheid opnemen, om hulp vragen en hulp bieden, opkomen voor de rechten van anderen

Materialen

- Generatie K aflevering 13 rubriek "Kristel: minder was doen"
- <https://youtu.be/Cy3-raX-zA>
- Bijlage "waterdruppel": exemplaar per kind
- 2-literflessen
- Glazen of bekertjes voor elk kind
- Een theelepel voor elk kind
- Een kom om het water dat ze hebben uitgespaard te verzamelen

Vooraf

- Zorg voor evenveel glazen of mokken als kinderen in je groep.
- Vul een 2-literfles met water. Zorg ervoor dat er genoeg water is om alle glazen te vullen. Als je daarvoor meer dan 2 liter nodig hebt, vul dan meer flessen.
- Zorg voor een kom of een vat waar je water in kunt doen
- Kopieer de 'Waterdruppel' die is toegevoegd als bijlage voor elk kind.

Verloop

Instructies

- Vraag aan de kinderen om zoveel mogelijk redenen te bedenken waarom water belangrijk is (bv. voor planten, dieren, mensen, industrie, tuinbouw, recreatie) en leid dan het idee van waterbehoud in. Stel hiervoor vragen als:
  - Waar op aarde kun je water vinden? (ocean, ijskappen, zoetwater)
  - Hoeveel procent van het water op de aarde is nuttig voor mensen? (97% van het water is ocean, 2% is ijs en maar 1% zoetwater; alleen het zoetwater is nuttig voor de mens)
  - Hoe zou het leven op aarde zijn zonder water? Met minder water?
  - Is zoetwater overal op aarde evenveel aanwezig?
  - Welk speciaal fenomeen brengt de hoeveelheid beschikbaar zoetwater in de toekomst in gevaar?
- Brainstorm over een lijst met hoe de kinderen elke dag water gebruiken (bv. om te koken, in bad te gaan, te douchen, de wc door te spoelen, kleren te wassen) en noteer deze op bord.
- Leg uit dat deze activiteit hen wil uitdagen om voorzichtiger met water om te gaan. Laat ze een fles zien en vraag hen om zich in te beelden dat dat al het water is dat ze die dag mogen gebruiken. Ze moeten erop letten dat ze het niet verspillen.
- Geef elk kind een glas en vul het met water uit de fles. Leg uit dat de hoeveelheid water in het glas de hoeveelheid water voorstelt die ze op een dag gebruiken. Laat ze raden hoeveel water ze per dag gebruiken (in Europa gebruikt een mens gemiddeld ongeveer 135 liter water). Herinner de kinderen aan de lijst die ze in stap 2 gemaakt hebben over de manieren waarop ze water gebruiken.
- Vraag aan de kinderen om te bedenken welke kleine veranderingen ze in hun dagelijks gedrag kunnen maken om water te besparen. Laat ze even over hun keuze nadenken. Stel voor dat

elke theelepel water één liter voorstelt. Loop dan rond in de groep en vraag aan elk kind om te zeggen wat ze hebben bedacht en om het aantal theelepels water in de kom te gieten waarvan ze denken dat ze het kunnen besparen. Vraag de kinderen om hun ideeën op de 'Waterdruppel' te schrijven.

- Ga door totdat elk kind zijn/haar ideeën heeft uitgelegd. Leg dan uit dat het water dat ze hebben besloten te besparen nu van de hele groep is. Leg uit dat de kom vol zal blijven zolang elk kind elke dag een beetje water uitspaart. Anders heeft de groep geen water meer. Zeg dat ze nu als groep moeten beslissen hoe ze hun gemeenschappelijke bron in hun omgeving gaan gebruiken. Vraag aan de kinderen hoe ze dit gemeenschappelijke water willen gebruiken. Kunnen ze wat water recycleren?

Nabespreking en evaluatie

- Bespreek de activiteit. Stel hiervoor vragen als:
  - Was het gemakkelijk om alle manieren waarop je op een dag water gebruikt te bedenken?
  - Is je iets nieuws opgevallen aan de manier waarop je water gebruikt? Aan de manier waarop je familie water gebruikt? Aan de manier waarop openbare plaatsen water gebruiken (bv. scholen, ziekenhuizen, openbare gebouwen en parken)?
  - Hoe besloot je om een deel van je dagelijks water af te staan?
  - Welke manieren om water te besparen zijn realistisch voor jouw dagelijks leven? Welke manieren om water te besparen zouden moeilijk vol te houden zijn?
  - Was het moeilijk om te beslissen wat je met het 'gemeenschappelijk water' zou doen? Ben je tevreden met de beslissing van de groep over hoe jullie het gemeenschappelijk water willen gebruiken? Kun je nog andere manieren bedenken om het water te gebruiken?
- Ga verder over waterbehoud in het algemeen:
  - Waarom is het belangrijk om water te besparen?
  - Wat gebeurt er als mensen niet genoeg water hebben om in hun behoefte te voorzien?
  - Waar komt het water uit onze buurt vandaan? Hoe komt het bij ons terecht?
  - Verspilt onze buurt water?
- Leg een verband tussen de activiteit en kinderrechten door

vragen te stellen als:

- Water is essentieel voor leven en overleven. Welke andere natuurlijke bronnen spelen een sleutelrol in leven en overleven?
- Hebben alle mensen toegang tot deze bronnen, zoals schoon water, schone lucht en een schoon milieu? Wat gebeurt er als ze wel toegang tot deze bronnen hebben, maar die bronnen van slechte kwaliteit zijn?
- Wie heeft de verantwoordelijkheid voor de goede kwaliteit van deze bronnen?
- Kunnen kinderen ook iets doen om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft op kwalitatief goede natuurlijke bronnen?
- Vraag de kinderen aan het einde van de nabespreking om nog eens naar hun 'Waterdruppels' te kijken en andere ideeën toe te voegen over hoe ze water kunnen besparen en hoe ze het in hun omgeving kunnen gebruiken. Plaats de 'Waterdruppels' ergens in het lokaal, zodat de kinderen er later naar terug kunnen kijken.

Eindtermen

Mens en maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7

Maatschappij: 2.7, 2.13

Tijd: 3.1

Ruimte: 4.8, 4.14, 4.15

SoVa

Domein relatiewijzen: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8

Domein samenwerking: 2

Domein samenwerking: 3

Bijlage: waterdruppel

